

G E H E I M

Ontmoeting tussen Paul de GROOT en MAROSAN, Hongaars
Minister van Binnenlandse Zaken (april 1957).

De algemeen-secretaris van de CPN, Paul de GROOT, verbleef van 19 maart tot 24 april 1957 te Karlsbad (Karlovy Vary) in Tsjechoslowakije voor het volgen van een kuur. Tussen 3 en 24 april heeft hij aldaar contact gehad met de Hongaarse minister van Binnenlandse Zaken, MAROSAN, die toen eveneens om gezondheidsredenen in Tsjechoslowakije vertoefde en - streng incognito - in hetzelfde hotel als De GROOT zijn intrek had genomen.

In een op 13 mei j.l. gehouden zitting van het partijbestuur van de CPN en bij andere gelegenheden heeft De GROOT zich over zijn ontmoeting met MAROSAN ongeveer als volgt uitgelaten:

MAROSAN was vergezeld van zijn vrouw, een van naam onbekende jonge Hongaarse diplomaat en twee lijfwachten. Hij had zich door de hoteldirectie laten inlichten over de identiteit van de andere gasten en keurde slechts enkelen van hen de eer waardig om met hem in aanraking te mogen komen.

Vóór 1940 was hij officieel lid van de Hongaarse sociaal-democratische partij, maar in communistische kringen beschouwde men hem als geestverwant. Hij bezocht toen ook Nederland, waar hij in contact kwam met figuren uit de SDAP en het NVV.

Hij heeft als lid van de Internationale Brigade deelgenomen aan de burgeroorlog in Spanje.

Vóór 1950 was MAROSAN voorzitter van een Hongaarse vereniging, welke ijverde voor vriendschap met Joegoslavië. In het conflict tussen het Kominform en Joegoslavië koos hij de zijde van TITO. Hij werd omstreeks 1950 als medestander van Rajk gearresteerd en onder beschuldiging van spionage voor Joegoslavië ter dood veroordeeld.

Het vonnis werd evenwel niet aan hem voltrokken en na een zesjarige gevangenisstraf werd hij in vrijheid gesteld.

Met betrekking tot de befaamde rede van CHROESTSJOW was MAROSAN de mening toegedaan, dat de Sowjet-Russische leiders zich hadden verrekend voor wat betreft de uitwerking daarvan op de communistische wereld buiten de Sowjet-Unie. In dit opzicht was de

- rede -

G E H E I M

rede van CHROESTSJOW bijzonder ontactisch geweest (De GROOT was van mening dat de rede gezien de binnenlandse toestand in de Sowjet-Unie noodzakelijk was geweest).

Het contact tussen de Hongaarse partij en de CPSU was volgens MAROSAN tijdens het regime van RAKOSI alleen en uitsluitend door deze onderhouden, waarbij hij Moskou een geheel verkeerde voorstelling van zaken over Hongarije gaf. Het gevolg van deze onjuiste voorlichting demonstreerde zich in de onjuiste manier waarop van Russische zijde aan Hongarije technische hulp werd verleend. Geen van Rakosi's medewerkers werd door hem over zijn besprekingen te Moskou ingelicht. Hij omringde zich uitsluitend met oude vrienden, waarmee hij in de gevangenis en het concentratiekamp had gezeten en sloot jongere partijgenoten voor het vervullen van functies uit.

In Joegoslavië zou volgens MAROSAN grote verdeeldheid heersen. Er zouden zich in de communistische partij aldaar verschillende fracties gevormd hebben, waarvan die van TITO niet de sterkste is.

juni 1957